प्रदेश सरकार

सुदूरपश्चिम प्रदेश

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय

धनगढी, कैलाली

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धि नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको अवधि :- २०७७ श्रावण १ गते देखी २०७७ असोज मसान्त सम्म

१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति

यसमन्त्रालयकोकार्यक्षेत्रभित्रउद्योग, वाणिज्यतथाआपूर्ति, पर्यटन, वन, वातावरणतथाजलवायुपरिवर्तनअनुकूलन र विज्ञान तथा प्रविधि जस्ताबिषयहरूसमेटिएकाछन।यसमन्त्रालयमा५वटामहाशाखारतिमहाशाखहरुअन्तर्गत१४वटाशाखारहने गरीसंगठनसंरचनास्वीकृतभएकोछ।मन्त्रालयअन्तर्गतवननिर्देशनालय, उद्योग, वाणिज्यतथाउपभोक्तहितनिर्देशनालय,वनअनुसंधानतथाप्रशिक्षणकेन्द्र, प्रदेश पर्यटन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन ईकाई, १०वटाडिभिजनवनकार्यालय, २ वटाभूतथाजलाधारव्यवस्थापनकार्यालय र ९वटाघरेलुतथासानाउद्योगकार्यालयगरिजम्मा २५वटाकार्यालयहरूस्थापनाभईसंचालनमाआएकाछन् ।

२. कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकार/कार्यविभाजन नियमावली, २०७४

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको कार्यविभाजन नियमावली, २०७४ बमोजिम यस कार्यालयको काम, कर्तव्य र अधिकार यस प्रकार रहेका छन् ।

१ व्यापार/बाणिज्य र बजार प्रतिस्पर्धा सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन एवम् नियमन र सिन्डिकेट तथा कार्टेलिङ नियन्त्रण ;

२ प्रादेशिक व्यापार सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण, प्रवर्द्धन, सहजीकरण, बजार अनुगमन, समन्वय, तथ्याङ्क प्रणाली, बौद्धिक सम्पत्ति संरक्षण, अध्ययन तथा अनुसन्धान र नियमन ;

३ ढुवानी/परिवहन प्रणाली तथा कार्गो व्यबस्थापन ;

४ नेपाल सरकारको सहमतिमा आर्थिक तथा औद्योगिक विषयका करारजन्य सम्झौता ;

५ व्यापारिक फर्महरुको दर्ता, नवीकरण, खारेजी र नियमन ;

६ खानी तथा खनीज पदार्थको अन्वेषण सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून,मापदण्ड र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र नियमन एवम् पूर्वाधार विकास, अनुसन्धान, सर्वेक्षण, लगत संकलन, अभिलेखाङ्कन, अन्वेषण, उत्खनन्, प्रादेशिक प्रयोगशालाको स्थापना तथा सञ्चालन र संघसंग समन्वय ;

७ भौगर्भिक अध्ययन तथा अनुसन्धान र नक्सा सम्बन्धी ;

८ कलकारखाना र औद्योगिकीकरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र नियमन ;

९ उद्योग दर्ता, अनुमति, नवीकरण एवम् खारेजी र औद्योगिक विकास तथा औद्योगिक व्यवसायको प्रवर्द्धन र नियमन ;

१० प्रदेशस्तरको उद्योग क्षेत्रको भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन तथा औद्योगिक क्षेत्र र विशेष क्षेत्रको स्थापना, सञ्चालन र विस्तार ;
११ औद्योगिक वस्तुको निर्यात प्रवर्द्धन ;
१२ सार्वजनिक सेवा, अत्यावश्यक सेवा र वस्तु आपूर्ति सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;
१३ उपभोक्ता हक अधिकार संरक्षण तथा प्रवर्द्धन, उपभोक्ता जागरण कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन ;
१४ मूल्य र कालोबजारी तथा कृत्रिम अभाव नियन्त्रण एवम् नियमन ;
१५ संघीय मापदण्ड अनुसार स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण, गुणस्तर परीक्षण र नियमन ;
१६ उपभोक्ता अदालत गठन र सञ्चालन स
१७ अत्यावश्यक वस्तुहरुको प्रादेशिक माग र आपूर्ति सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण, प्रक्षेपण र आपूर्ति व्यबस्था, मौज्दातको व्यबस्था र आपूर्तिमा अन्तरप्रादेशिक र स्थानीय तहबीच समन्वय ;
१८ लक्षित क्षेत्र र वर्गका लागि वस्तु र सेवामा प्रादेशिक अनुदान र नियमन ;
१९ करार, साझेदारी र एजेन्सी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन ;
२० संघ संगको समन्वयमा कम्पनी स्थापना सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, नियमन र कम्पनी प्रशासन ;
२१ दामासाहिमा परेका उद्योग, व्यवसायिक कम्पनी तथा फर्म व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयनर नियमन ;
२२ प्रदेशस्तरमा हानिकारक पदार्थहरुको नियमन तथा व्यबस्थापन ;
२३ प्रदशस्तरमा ईन्धनको गुणस्तर अनुगमन ;
२४ संघीय कानून बमोजिम क्यासिनो तथा चिठ्ठा दर्ता, अनुमति र नियमन सम्बन्धी ;
२५ प्रदेशभित्रका उद्योगहरु र साना, मझौला, घरेलु तथा लघु उद्योगहरु स्थापना र प्रवर्द्धन सम्बन्धमा नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;
२६ औद्योगिक तथा व्यापार प्रदर्शनीको आयोजना तथा व्यबस्थापन ;
२७ उद्योगमा श्रममूलक प्रविधि र स्वदेशी श्रमिकको उपयोग ;
२८ स्वरोजगारका लागी उद्यमशीलता विकास, प्रशिक्षण, सहुलियत कर्जा र व्यबसाय प्रवर्द्धन सहायता ;
२९ प्रादेशिक पर्यटन विकासको नीति, कानून, मापदण्ड र योजना निर्माण, पूर्वाधार विकास, प्रवर्द्धन र नियमन ;
३० पर्यटक प्रहरी व्यवस्थापन ;

३१ पर्यटकीय होटल, रिसोर्ट, लज, ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी, गाईड, र्याफ्टिङ्ग आदिको दर्ता अनुमति नवीकरण र नियमन ;

३२ प्रदेशस्तरमा वन क्षेत्रको नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;

३३ वन्यजन्तु र वन पैदावार ओसारपसार सम्बन्धी नियमन र अपराध नियन्त्रण ;

३४ वन वनस्पति वन्यजन्तु र जैविक विविधता सम्बन्धी प्रादेशिक सङ्ग्रहालय व्यवस्थापन ;

३५ प्रदेशस्तरमा संरक्षण क्षेत्र र चरन क्षेत्रको व्यवस्थापन ;

३६ हात्तीसार तथा चिडियाखानाको व्यवस्थापन ;

३७ जडिबुटी खेती प्रविधि प्रवर्द्धन, विस्तार तथा बजारीकरण सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, तथा कार्यान्वयन र नियमन, अध्ययन अनुसन्धान तथा तथ्यांक संकलन ;

३८ वन तथा वातावरण सम्बन्धी विषयमा प्राविधिक सूचना तथा सेवा प्रबाह ;

३९ वन अतिक्रमण तथा वन डढेलो नियन्त्रण तथा रोकथाम सम्बन्धी नीति, समन्वय र सहयोग ;

४० प्रदेशस्तरमा वनस्पति उद्यान तथा हर्वेरीयमहरुको व्यवस्थापन र वनस्पति पहिचान तथा अभिलेखीकरण सम्बन्धी नीति र व्यवस्थापन ;

४१ प्रदेशस्तरमा जैविक विविधताको अध्ययन, अनुसन्धान, व्यवस्थापन, नियमन, संरक्षण एवम् लाभांश बाँडफाँड ;

४२ प्रदेशस्तरमा जलाधार संरक्षण तथा जलउपयोग नीति, प्रविधि विकास, व्यवस्थापन ;

४३ प्रदेशभित्र भूस्खलन नियन्त्रण ;

४४ प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण तथा स्वच्छता सम्बन्धी प्रविधि विकास र व्यवस्थापन ;

४५ प्रदेशस्तरमा वातावरण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;

४६ प्रदेशस्तरमा वातावरणीय सूचना प्रणालीको स्थापना ;

४७ प्रदेशस्तरमा वातावरणीय जोखिमका लागि तयारी तथा उद्धार ;

४८ प्रदेशस्तरमा वातावरणीय प्रयोगशालाको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन ;

४९ प्रदेशस्तरमा ठोस, वायु, तरल, जल, ध्वनि तथा बिद्युतीय लगायत प्रदुषणको मापदण्ड निर्धारण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियन्त्रण ;

५० प्रदेशस्तरमा न्यून कार्वनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास प्रकृया र हरित क्षेत्र प्रवर्द्धन ;

५१ प्रदेशस्तरमा वातावरणीय संरक्षण क्षेत्र तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण र सम्बर्द्धन ;

५२ प्रदेशभित्र वातावरणीय क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान, क्षमता अभिबृद्धि, वातावरणीय सुशासन तथा परीक्षण ;

५३ भूपरिधि क्षेत्र तथा वन क्षेत्रको पहिचान, बर्गिकरण, संरक्षण र व्यवस्थापन ;

५४ संरक्षण क्षेत्र पहिचान र व्यवस्थापकीय पद्धति निर्धारण ;

५५ अन्तरप्रदेशीय नदी उकास तथा सडक किनार वृक्षारोपण व्यवस्थापन ;

५६ वृक्षारोपणको लागी दिगो तथा गुणस्तरीय बीउ उत्पादन, बीउबगैंचा स्थापना र व्यवस्थापन ;

५७ प्रदेशभित्र वृक्षारोपण तथा सम्भार सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड, तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;

५८ प्रदेशभित्र जडिबुटि तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी व्यवस्थापन ;

५९ वन्यजन्तु र चराचुरुङ्गी सम्बन्धी प्रादेशिक नीति, कानून तथा मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन ;

६० प्रदेशस्तरमा विज्ञान प्रविधिको विकास तथा विस्तार, सो सम्बन्धी तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन र सर्वेक्षण र जनशक्ति विकास र उपयोग ;

६१ वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान एवम् विज्ञान र प्रविधिको आविष्कार, उन्नयन र विकास ;

६२ विज्ञान संग्रहालय र प्लानेटोरियमको स्थापना, सञ्चालन र व्यवस्थापन ।

३ मन्त्रालयको सँगठन सँरचना र मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीको विवरण

क) मन्त्रालयको सँगठन सँरचना

मन्त्रालयको वर्तमान सांगठनिक संरचना अनुसार ५ वटा महाशाखा र १४ वटा शाखाहरु रहेका छन् । यस मन्त्रालयमा ४५ जनाको स्वीकृत स्थायी दरबन्दी रहेको छ । यस मन्त्रालयको प्रमुख प्रदेश सरकारको सचिव (रा. प. प्रथम श्रेणी) को दरबन्दी रहेको छ । प्रदेश सचिव मातहत रहेका ५ वटा महाशाखाहरुमा प्रत्येकमा अधिकृतस्तर नवौं तहको १/१ जनाको दरबन्दी रहेको छ । प्रत्येक शाखाको कार्य सम्पादनको लागी शाखाको कार्यबोझ अनुसार अधिकृतस्तर आठौं/सातौं देखि कार्यालय सहयोगीसम्मका कर्मचारीहरुको दरबन्दी रहेको छ । यस मन्त्रालयमा रहेका महाशाखा र शाखाको कार्य विवरण यस प्रकार रहेको छ।

<u>मन्त्रालयको सँगठन तालिका</u>

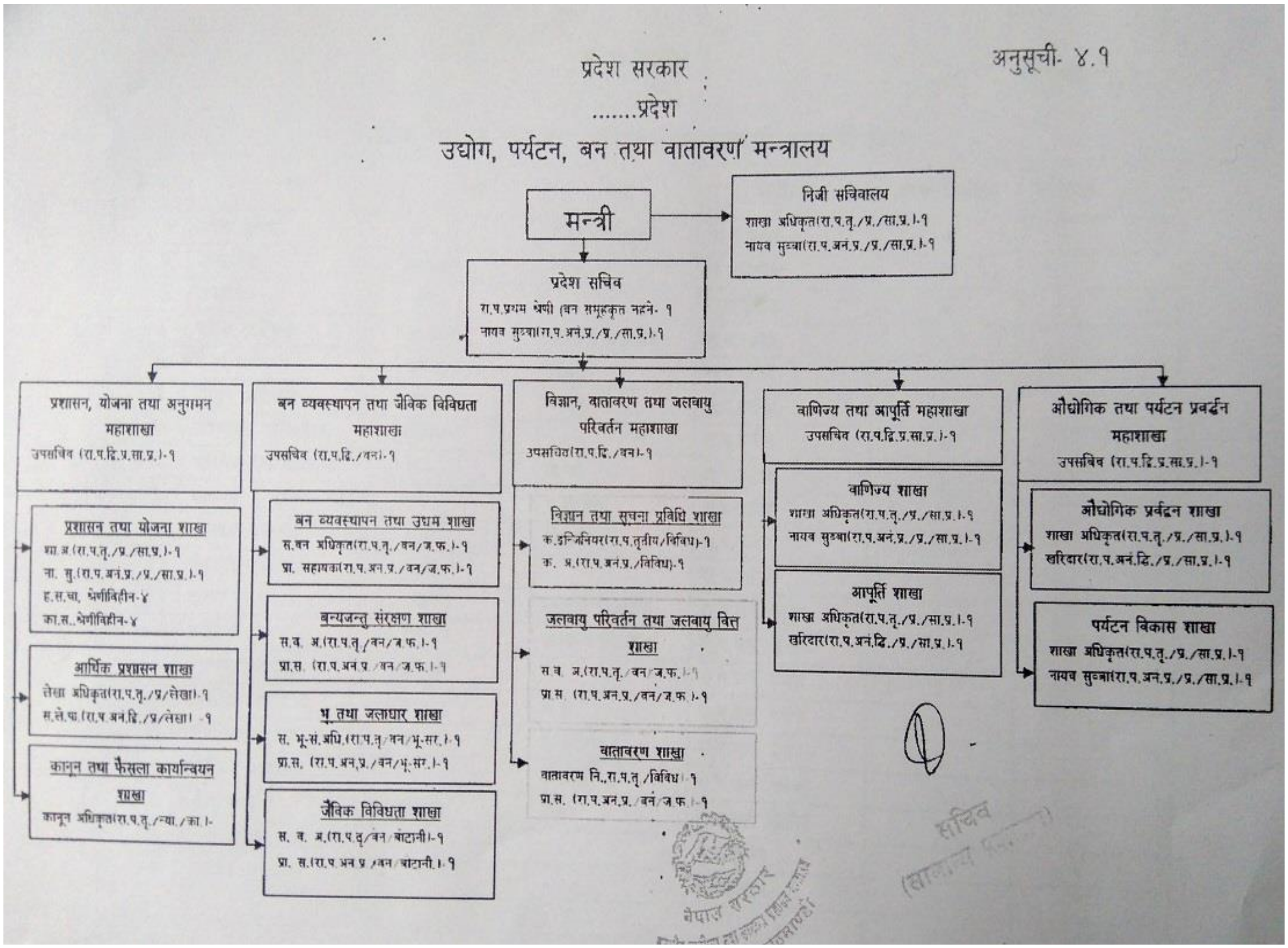

ख) मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीकोनाम, थर	पद	महाशाखा/शाखा	सम्पर्कनम्बर
१	श्रीयज्ञनाथ दाहाल	प्रदेशसचिव		९८५८४२२५०७
२	श्री जनकपाध्या	अधिकृतस्तर नवौं तह	वन व्यवस्थापन तथा जैविक विविधता महाशाखा	९८५११५१३०२
३	श्री भरतप्रसाद श्रेष्ठ	स.व.अ.(अधिकृतस्तरआठौं)	योजना/वातावरण शाखा	९८४७८७४१९०
४	श्री नृपेशअवस्थी	भु संरक्षणअधिकृत	भू तथा जलाधार शाखा	९८४९०३१२५०
५	श्री कृष्णबहादुर धामी	लेखाअधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८५८४२४२०१
६	श्रीधर्मराज जोशी	शाखाअधिकृत	प्रशासन/वाणिज्य/औद्योगिक प्रवर्द्धन शाखा	९८५८४२६६४४
७	श्री गगनशर्मा	सहायक वन अधिकृत	वन व्यवस्थापन शाखा	९८४५२८६६००
८	श्री मानबहादुर लामा	कानुनअधिकृत	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	९८४१७८६०६१
९	श्रीविष्णुदत्त भट्ट	अधिकृत	सार्वजनिक खरिद एकाई	९८०५७६३४१५
१०	श्री मानसिंह साउद	अधिकृत	पर्यटन विकास शाखा	९८४८८५३०८६
११	श्रीकौशिला कुमारी जोशी	अधिकृत	प्रशासन शाखा	९८६८५८६९२३
१२	श्रीसुनिता कुमारी माली	कम्प्युटरअधिकृत	विज्ञान तथा सुचना प्रविधि शाखा	९८४३३१६०७७
१३	श्रीप्रशान्त चौधरी	सहायक	प्रशासन/जिन्सि शाखा	९८४९८५४९५३
१४	श्रीहेमन्त वुढाथोकी	भू संरक्षणसहायक	भू तथा जलाधार शाखा	९८४९१३६३६६
१५	श्री नविनसिंह	रेन्जर	योजना शाखा	९८४३७०५९५१
१६	श्री कमलगौतम	सहायक चौथो	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८४३३३९२२१
१७	श्री रामबहादुर थापा	हसचा	प्रशासन	९८४८५९५७७३
१८	श्रीअर्जुन चौधरी	का स		९८४८४७०४७५
१९	श्रीप्रेमराज जैशी	का स		९८४८५३४५२६
२०	श्री रामचन्द्र जोशी	का स		९८४७०८५६८२
२१	श्री भैरवकुँवर	का स		९८४८६०७१५७
२२	श्री चक्रब थलाल	का स		९८४८५४४८७२

२३	श्रीरविन्द्र चौधरी	हसचा		९८०८०६२३४२
२४	श्री मुकेशभट्ट	हसचा		९८१५६८९३७४
२५	श्रीलक्ष्मी कुमारी राना	माली		९८१४६८७१४६
२६	श्रीचुल्लु राना थारु	माली		

४ यस मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमाली, २०७४ ले तोके बमोजिमका कार्यहरु ।

५ निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकार

कुनैपनि निर्णय विभिन्न महाशाखा र शाखाहरुबाट शाखा अधिकृतबाट टिप्पणी उठाई, सो टिप्पणी स्वीकृत गरिने वा निर्णयको प्रकृति र गम्भिरताका आधारमा माननीय मन्त्रीज्यूबाट पनि स्वीकृत गरिने ।

६ निर्णयउपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

यस मन्त्रालयबाट उपलब्ध गराईएका सेवा उपर चित्त नबुझेको खण्डमा मन्त्रालयका सचिव समक्ष उजुरी गर्न सकिनेछ ।

७सम्पादन गरेको कामको विवरण

यस मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुले मिति २०७७ श्रावण देखि २०७७ असोज महिनासम्म सम्पादन गरेको कामको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

अ) मन्त्रालयबाटसम्पादितकार्यहरु

- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले क्षेत्रगत रुपमा वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ तर्जुमा गरिएको ।
- माननीय मन्त्रीज्यू र सचिवज्यू तथा सचिवज्यू र मातहत निकायका कार्यालय प्रमुखहरुबीच आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागी कार्यसम्पादन सम्झौता गरिएको ।

- संघीय सरकारबाट शसर्त अनुदान स्वरुप प्राप्त बजेट तथा कार्यक्रम मातहत निकायहरुलाई विभाजन गरी सम्बन्धित कार्यालयको PLMBIS मा प्रविष्टि गर्ने कार्य गरिएको।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को प्रगति समिक्षा गोष्ठि सञ्चालन गरिएको ।
- मन्त्रालय र मातहतका निकायहरुको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को प्रगति प्रतिवेदन मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा पेश गरेको ।
- मन्त्रालय मातहतका निकायहरुको योजना कार्यान्वयनमा समन्वय र सहजीकरण गरिएको।
- मातहतका निकायहरुबाट सम्पादित योजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुगमन गरिएको ।

आ) हालसम्म स्वीकृत भएका मन्त्रालयसंग सम्बन्धित कानूनहरुको विवरण

ऐनहरु

- प्रादेशिक औद्योगिक व्यवसाय ऐन, २०७५
- नीजि व्यवसाय दर्ता ऐन, २०७६
- साझेदारी व्यवसाय दर्ता ऐन, २०७६
- सुदूरपश्चिम प्रदेश वातावरण संरक्षण अध्यादेश, २०७७

निर्देशिकाहरु

- सुदूरपश्चिम प्रदेसस्तरीय संयुक्त बजार अनुगमन निर्देशिका, २०७६
- सुपथमुल्य पसल एवं लघु घरेलु उद्योग सञ्चालन तथा प्रबर्द्धन कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७६
- सुदूरपश्चिम प्रदेश संयुक्त वजार अनुगमन निर्देशिका, २०७६

कार्यविधिहरु

- नदिजन्य पदार्थ ब्यबस्थापन कार्यविधी, २०७५
- प्रदेश पर्यटन विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन ईकाई सञ्चालन कार्यविधी, २०७५
- नविन उद्यम स्थापनाका लागी अनुदान वितरण सम्बन्धि कार्यविधि, २०७७
- वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ (वन वातावरण तथा भूसंरक्षण, उद्योग तथा वाणिज्य र पर्यटन सम्बन्धि)

गठन आदेश

- खप्तड पर्यटन विकास समिति गठन आदेश, २०७५
- रामारोशन क्षेत्र पर्यटन विकास तथा ब्यबस्थापन समिति गठन आदेश, २०७६

८ सुचना अधिकारी, प्रवक्ता र सचिवको नाम र पद

सुचना अधिकारी/प्रवक्ता	सचिव
नाम :- भरत प्रसाद श्रेष्ठ पद :- सहायक वन अधिकृत (अधिकृतस्तर आठौं) सम्पर्क नं. - ९८४७८७४१९०	नाम :-यज्ञनाथ दाहाल पद :-सचिव सम्पर्क नं. - ९८५८४२२५०७

९ आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

बजेटको विवरण	**कुल विनियोजित बजेट**	**खर्च भएको बजेट**	**वित्तीय प्रगति प्रतिशत**
पुँजिगत	९३,४९,७२,०००।०	**१,५०,३५,००९।०**	१.६०%
चालु	१,८४,६०,३७,०००।०	**११,८२,७२,४७६।०**	६.४०%
जम्मा	**२,७८,१०,०९,०००।०**	**१३,३३,०७,४८५।०**	**८%**

१० सार्वजनिक निकायको वेबसाईट भए सोको विवरण

यस उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालयको वेबसाईट www.moitfe.p7.gov.np रहेको छ ।

११ सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको बैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान, एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता

यस मन्त्रालयले सोझै कुनै बैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान, एवं प्राविधिक सहयोग प्राप्त गर्ने गरी कुनै पनि सम्झौता नगरेको ।